

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554: กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย บริษัท อิตัลไทยเทรวิ จำกัด ไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย บริษัท อิตัลไทยเทรวิ จำกัด ไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม กรุงเทพมหานคร ต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม

4.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย บริษัท อิตัลไทยเทรวิ จำกัด ไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม กรุงเทพมหานคร ต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม

รถไฟฟ้ามหานคร สายสีส้ม (บางขุนนนท์ - ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย - แยกกรมเกล้า) เป็นหนึ่งในโครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟฟ้าในระบบรถไฟฟ้ามหานคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการระบบขนส่งมวลชนทางรางในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ดำเนินการโดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เป็นระบบรถไฟฟ้าที่มีทั้งโครงสร้างใต้ดิน และยกระดับ มีแนวเส้นทางที่รองรับการเดินทางภายในเขตเมืองตามแนวตะวันออก - ตะวันตกของกรุงเทพมหานคร เริ่มต้นจากบริเวณจุดตัดทางรถไฟสายสายธนบุรี (ทางรถไฟสายใต้เดิม) แล้วลอดใต้แม่น้ำเจ้าพระยา เข้าสู่ย่านเมืองเก่า ย่านใจกลางเมืองก่อนออกไปยังชุมชนประชาสงเคราะห์และออกสู่ย่านชานเมืองถนนรามคำแหง มาสิ้นสุดเส้นทางที่ชานเมืองด้านทิศตะวันออกของกรุงเทพมหานครบริเวณจุดตัดถนนรามคำแหงกับถนนสุวินทวงศ์

เส้นทางรถไฟฟ้าสายนี้เกิดขึ้นจากการปรับแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางราง พ.ศ. 2538 ที่นำเอาเส้นทางรถไฟฟ้าสายสีส้มเดิมช่วงสามเสน-บางกะปิ มาต่อขยายเส้นทางจากสามเสน

(ซังฮี้) ไปยังบางบำหรุ กลายเป็นเส้นทางบางบำหรุ-บางกะปิที่กำหนดให้เป็นสายสี่ลမ်း บรรจุในแผนแม่บทฯ ของสำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยในปี พ.ศ. 2553 ได้มีการแก้ไขแนวเส้นทางบางส่วนโดยสลับกับโครงข่ายในเมืองของรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงอ่อน ทำให้แนวเส้นทางของรถไฟฟ้าสายสี่ลမ်းจากเดิมกลายเป็นคดถึงชั้น - มินบุรี และใน พ.ศ. 2554 ก็ได้มีการแก้ไขแบบแผนอีกครั้ง โดยตัดเส้นทางจากเดิมที่จะไปสิ้นสุดที่คดถึงชั้น ให้มาสุดอยู่แค่แยกจรัญสนิทวงศ์เนื่องจากเส้นทางทับซ้อนกับสายสีแดงอ่อนช่วงคดถึงชั้น-ศิริราช ทำให้แนวเส้นทางของรถไฟฟ้าสายสี่ลမ်းเหลือเพียงแค่ บางขุนนนท์ - มินบุรี

ปัจจุบัน โครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสี่ลัม ได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน คือ เส้นทางตะวันตกช่วงบางขุนนนท์ - ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย และเส้นทางตะวันออกช่วง ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย - บางกะปิ - มินบุรี - แยกสุวิณฑวงศ์ โดยปัจจุบันอยู่ในระหว่างการก่อสร้างเส้นทางช่วงตะวันออกเป็นอันดับแรก คาดว่าจะเปิดใช้งานได้อย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2567 ส่วนโครงการช่วงตะวันตกอยู่ในระหว่างการคัดเลือกเอกชนเข้าดำเนินการ คาดว่าจะเปิดใช้งานได้อย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2570

4.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย บริษัท อิตัลไทยเทรวิ จำกัด ไซต์งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสี่ลัม กรุงเทพมหานคร ต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554: กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย บริษัท อิตัลไทยเทรวิ จำกัด ไซต์งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสี่ลัมมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ลำดับ	ตำแหน่ง	ระดับการศึกษา	อายุงาน (ปี)	การฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในงาน (ครั้ง)	การประสบอุบัติเหตุในการทำงาน (ครั้ง)
1	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ	ป.ตรี	3	4	3
2	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ	ป.ตรี	2	1	-
3	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ	ป.ตรี	3	2	-
4	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง	ปวส.	10	5	9
5	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง	ปวส.	8	15	6
6	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง	ปวส.	5	2	4
7	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง	อนุปริญญา	6	2	4
8	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิค	อนุปริญญา	2	1	3
9	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิค	อนุปริญญา	2	1	-
10	เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิค	อนุปริญญา	2	1	1

จากตารางที่ 4 แสดงกลุ่มเป้าหมายผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจำนวน 10 ราย โดยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 30 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 30 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิค จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 40 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปวส.อย่างละเท่า ๆ กัน กลุ่มเป้าหมายมีอายุงานระหว่าง 2-10 ปี ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเรื่องความปลอดภัยระหว่าง 1-15 ครั้ง และเคยประสบอุบัติเหตุในการทำงานจำนวน 7 ราย จำนวนครั้งที่ประสบอุบัติเหตุคือ ระหว่าง 1-9 ครั้ง และมีบางรายยังไม่เคยประสบอุบัติเหตุในการทำงาน จำนวน 3 ราย

4.2.2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย บริษัท อิตัลไทยเทรวิ จำกัด ไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม กรุงเทพมหานคร ต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

4.2.2.1 ด้านสิทธิและหน้าที่

1. ท่านเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของลูกจ้างในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านสิทธิและหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มาตรา 17 กำหนดข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 27 ประกอบกับมาตรา 33 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงออกประกาศไว้ ดังนี้คือ ข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง พ.ศ. 2554 ให้นายจ้างติดประกาศข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างในที่ เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ ซึ่งต้องประกอบด้วยข้อความดังต่อไปนี้

1. นายจ้างและลูกจ้างมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554
2. นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของลูกจ้าง มิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย
3. นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ที่ได้มาตรฐาน ถ้าลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว ให้นายจ้างสั่งให้หยุดการทำงานจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่ อุปกรณ์นั้น
4. นายจ้างมีหน้าที่จัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมให้สามารถ บริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่าง ปลอดภัยก่อนการเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์

5. นายจ้างมีหน้าที่แจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือ ปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

6. นายจ้างมีหน้าที่ติดประกาศ คำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พนักงานตรวจความปลอดภัย หรือคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน แล้วแต่กรณี

7. นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

8. ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยคำนึงถึงสภาพของงานและหน้าที่รับผิดชอบ

9. ลูกจ้างมีหน้าที่แจ้งข้อบกพร่องของสภาพการทำงานหรือการชำรุดเสียหายของอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตนเองต่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หัวหน้างาน หรือผู้บริหาร

10. ลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่นายจ้างจัดให้ และดูแล ให้สามารถใช้งานได้ตามสภาพและลักษณะของงานตลอดระยะเวลาทำงาน

11. ในสถานที่ที่มีสถานประกอบกิจการหลายแห่ง ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของนายจ้าง และสถานประกอบกิจการอื่น ที่ไม่ใช่ของนายจ้างด้วย

12. ลูกจ้างมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการเลิกจ้าง หรือถูกโยกย้ายหน้าที่การงาน เพราะเหตุ ที่ฟ้องร้อง เป็นพยาน ให้หลักฐาน หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงานต่อพนักงานตรวจความปลอดภัย คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หรือศาล

13. ลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าจ้างหรือสิทธิประโยชน์อื่นใด ในระหว่างหยุดการทำงานหรือหยุด กระบวนการผลิตตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัย เว้นแต่ลูกจ้างที่จงใจกระทำการ อันเป็นเหตุ ให้มีการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิต

โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นตามที่เข้าใจต่อประเด็นด้านสิทธิและหน้าที่ ดังที่กล่าวมาดังนี้

“การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของลูกจ้าง บริษัทต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
คุ้มครองลูกจ้าง ด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ ข้อปฏิบัติกับ
นายจ้างในเรื่องของความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ลูกจ้างต้องรู้ถึงสิทธิต่างๆที่มีและมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านความ
ปลอดภัยต่างๆอย่างเหมาะสมและถูกต้อง โดยมีการอบรมก่อนเริ่มงานทุกครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ
สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และกฎระเบียบของบริษัท”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายด้านความปลอดภัยอย่างเหมาะสม
และถูกต้อง และต้องมีการอบรมก่อนเริ่มงานทุกครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความ
ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยคำนึงถึงสภาพของงานและหน้าที่
รับผิดชอบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความ
ปลอดภัยตามข้อกำหนดที่กำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการส่งเสริมด้านความปลอดภัยตามข้อกำหนดและนายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“นายจ้างมีหน้าที่จัดให้หัวหน้างาน(วิศวกร) และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมให้สามารถบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างปลอดภัยก่อนการเข้าทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“เข้าใจในสิทธิและการทำตามหน้าที่ของลูกจ้างตามที่กฎหมายกำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

2. ท่านคิดว่าสถานประกอบการที่ท่านทำอยู่มีความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านสิทธิและหน้าที่ว่าสถานประกอบการที่ท่านอยู่มีความเข้าใจในกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และทางสถานประกอบการมีการตีพิมพ์เอกสาร เรื่อง สัญลักณ์เตือนอันตราย เครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้าง พ.ศ.2554 อย่างชัดเจน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นตามที่เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“มีความเข้าใจ 100% ทุกข้อที่กฎหมายออกข้อกำหนด เช่น นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้าง มิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีความเข้าใจในข้อที่กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนดของกฎหมาย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีความเข้าใจตามข้อที่กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีความเข้าใจตามข้อที่กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีความเข้าใจในข้อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนดของกฎหมาย เช่น ลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมให้สามารถบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัยก่อนการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีความเข้าใจตามข้อที่กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนด โดยที่สถานประกอบการมีติดประกาศ คำเตือน คำสั่งก่อนเริ่มการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีความเข้าใจตามข้อที่กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนดของกฎหมายทุกประการ เช่น สถานประกอบการมีติดประกาศ คำเตือน และอบรมก่อนเริ่มงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีความเข้าใจในข้อที่กฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามข้อกำหนดของกฎหมาย แต่ยังไม่ครอบคลุมในเรื่อง ม.42 ห้ามนายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง หรือโยกย้ายหน้าที่การงานเพราะเหตุที่ฟ้องร้อง หรือเป็นพยาน หรือให้หลักฐานข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยฯ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ทางบริษัทมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดเป็นอย่างดีและมีการปฏิบัติตามข้อกำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สถานประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดเป็นอย่างดีและมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

4.2.2.2 ด้านสภาพแวดล้อม

1. ท่านคิดว่าไซต่งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะที่สอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในไซต่งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้ม กรุงเทพมหานครว่าสภาพสิ่งแวดล้อมการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญซึ่งอยู่รอบตัวถูกจ้างในขณะทำงาน ได้แก่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์อากาศที่หายใจ แสงสว่าง ฝุ่น ละออง สารเคมี อื่น ๆ เชื้อโรค และสัตว์ต่างๆ นอกจากนี้ยังรวมถึงสภาพการทำงานที่ซ้ำซาก เร่งรีบ เป็นต้น ความไม่เหมาะสมของสภาพแวดล้อมการทำงาน นับว่าเป็นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อให้เกิดการประสบอันตรายจากการทำงานเช่นเดียวกัน ลักษณะของการเกิดการประสบอันตรายจากการทำงานนั้น จะสืบเนื่องมาจากการที่ถูกจ้างต้องปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลผลิตออกมา ซึ่งการทำงานนั้นถูกจ้างจะอยู่ภายในแควงของสภาพแวดล้อมการทำงานแล้ว ปัจจัยทั้งสองจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ดังนั้น ถ้าหากปัจจัยทั้งสองมีความเหมาะสมกัน ถูกจ้างมีทัศนคติที่ปลอดภัย มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตนเหมาะสม และสภาพแวดล้อมการทำงานมีความปกติและเหมาะสมก็ย่อมแน่ใจว่าไม่มีภัยจากการทำงาน แต่หากปัจจัยหนึ่งหรือทั้งสองปัจจัยมีความบกพร่องหรือไม่เหมาะสมก็อาจคาดหมายได้ว่า อาจมีการประสบอันตรายจากการทำงานเกิดขึ้นได้ อาจเป็นผลให้เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการทำงาน หรือได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างไรก็ตามเมื่อเกิดการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ ถูกจ้างนั้นอาจจะได้รับการตรวจวินิจฉัย การรักษาพยาบาล หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายด้านการแพทย์ให้หายได้ แต่เมื่อบุคคลนั้นกลับเข้าทำงานในสภาพของสิ่งแวดล้อมการทำงานที่ไม่เหมาะสมเช่นเดิมอีก ในที่สุดบุคคลนั้นก็อาจได้รับอันตรายเช่นเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นอีกไม่มีที่สิ้นสุด โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นตามที่เข้าใจต่อประเด็นดังที่กล่าวมาดังนี้

“ถูกต้องลักษณะและเหมาะสมเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยคอยดูแลและเตือนใน
การทำงานตลอด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“สอดคล้องแต่ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด เนื่องจากการทำงานอยู่ในใจกลางกรุงเทพ ทำ
ให้ปัญหาด้านการจราจรที่ควบคุมได้ยาก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“สอดคล้องแต่ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด ในเรื่องของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ทำงานมี
เสียงดังและฝุ่นมากทำให้เกิดผลเสียต่อถูกจ้างในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“เหมาะสม เพราะ มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยคอยดูแลการทำงานตลอด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องแต่ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด เนื่องจากการทำงานอยู่กลางถนน ทำให้อาจเกิด
เหตุไม่คาดคิดอยู่เสมอ เช่น น้ำยา bentonite ออกจากไซต์งานทำให้รถมอเตอร์ไซด์ล้ม เป็นต้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องแต่ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด เนื่องจากการทำงานของบริษัทเป็นการเจาะฐาน
รากทำให้เกิดฝุ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้ยากเกินควบคุม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สภาพแวดล้อมในการทำงานสอดคล้องกับกฎหมาย เช่น มีการตรวจสุขภาพและขอ
อนุญาตหน่วยงานรัฐก่อนเริ่มงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องถูกต้องและเหมาะสมเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยคอยดูแลและเตือน
ในการทำงานตลอดการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องแต่พื้นที่ค่อนข้างจำกัดแคบ การทำงานไม่สะดวก”
(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สภาพแวดล้อมในการทำงานสอดคล้องกับกฎหมาย”
(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม2563)

2. ท่านคิดว่าไซต์งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการทำงานสอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยหรือไม่อย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในเรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการทำงานสอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยว่าเครื่องมือและอุปกรณ์ความปลอดภัย(Personal Protective Devices (PPP) หรือ Personal Protective Equipment (PPE) เป็นอุปกรณ์สำหรับผู้ปฏิบัติงานในการสวมใส่ขณะทำงานเพื่อป้องกันอันตราย เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้ หรือช่วยลดอาการบาดเจ็บจากหนักให้เป็นเบา เช่น ถ้าใช้เครื่องมืออุปกรณ์ความปลอดภัยก็จะทำให้ลดความเสี่ยงในการทำงานมากกว่าเดิมการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ความปลอดภัยเป็นวิธีการหนึ่งในหลายวิธีในการป้องกันอันตรายจากการทำงานซึ่งโดยทั่วไปจะมีการป้องกันและควบคุมที่สภาพและสิ่งแวดล้อมของการทำงานก่อนโดยการแก้ไขปรับปรุงทางวิศวกรรมการกั้นแยกไม่ให้ปะปนกับสิ่งอื่นหรือการใช้เซฟการ์ดแบบต่างๆหรือการที่จะต้องปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเปลี่ยนกรรมวิธีการทำงานส่วนในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ก็จะนำกลวิธีการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายมาใช้ประกอบด้วยเพื่อช่วยป้องกันอวัยวะของร่างกายในส่วนที่ต้องสัมผัสงานมิให้ประสบอันตรายจากภาวะอันตรายที่อาจเกิดขึ้นขณะทำงาน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นตามที่เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“เครื่องมือและอุปกรณ์สอดคล้อง แต่เมื่ออุปกรณ์ เครื่องมือชำรุดไม่ได้มีการหามาเปลี่ยนทันที ต้องรออีกหลายวัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“สอดคล้องเพราะเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆมีใบรับรองและได้รับการตรวจเช็คตรวจสอบก่อนนำมาใช้ทุกครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีและสอดคล้อง เพราะอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรมี มอก.18001,ILO-OSHMS 2001”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องเพราะเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก มีใบรับรองและได้รับการตรวจเช็คตรวจสอบก่อนนำมาใช้ทุกครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง เพราะอุปกรณ์เครื่องมือมี มอก.ทุกชิ้น และเครื่องจักรมีวิศวกรตรวจสอบก่อนเริ่มงานเสมอ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องเพราะเครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก มีใบรับรองและได้รับการตรวจเช็คตรวจสอบก่อนนำมาใช้ทุกครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง เพราะอุปกรณ์เครื่องมือมี มอก.ผ่านการ QC ก่อนเริ่มงาน และเครื่องจักรมีการตรวจเช็คสภาพระหว่างเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยกับวิศวกร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง มีระบบการจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตรงตามมาตรฐาน ISO 45001”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง มีอุปกรณ์ป้องกัน PPE ครบถ้วน และมีการตรวจสอบเครื่องจักรก่อนเริ่มงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ7 กุมภาพันธ์2563)

“อุปกรณ์อำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยมีพร้อมสำหรับพนักงานทุกคน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

4.2.2.3 ด้านการจัดงานความปลอดภัย

1. ท่านคิดว่าไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้าง มิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัยให้สอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านการจัดงานความปลอดภัยในการทำงานจะเกิดขึ้นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจ ตามหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคนในองค์กร นับตั้งแต่คณะผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับ และในไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้าง มิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัยให้สอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัย ดังนี้

1. บริษัทฯจะส่งเสริมให้พนักงาน ทำงานด้วยความปลอดภัย โดยความปลอดภัยในการทำงานเป็นหน้าที่รับผิดชอบ อันดับแรกของพนักงานทุกคนในการปฏิบัติงาน

2. บริษัทฯ ถือว่าพนักงานทุกคนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของบริษัทฯ ดังนั้นความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงานของพนักงาน จึงถือเป็นนโยบายสำคัญของบริษัทฯ

3. บริษัทฯจะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน และวิธีการปฏิบัติงานที่ ปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน โดยจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ ความปลอดภัย ให้เพียงพอกับสภาพงาน ภูมิใจให้พนักงานได้ตระหนักถึงอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในขณะที่ทำงาน ตลอดจนแนะนำชี้แจงให้ทราบถึงสาเหตุ และวิธีป้องกัน

4. บริษัทฯจะยกระดับและพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในบริษัทฯและสถานที่ทำงาน ความสะอาดอยู่เสมอ เพื่อให้มีความปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่ดีถูกสุขลักษณะ อันนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตการทำงานและสุขภาพที่ดี โดยทั่วกันของพนักงาน

5. บริษัทฯ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีกิจกรรมความปลอดภัยต่างๆ ที่จะช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของพนักงาน เช่น การอบรม ภูมิใจ ประชาสัมพันธ์ การแข่งขันด้านความปลอดภัย เป็นต้น

6. พนักงานทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อย่างเคร่งครัด หากมีการฝ่าฝืนหรือละเลยอาจถูกพิจารณาโทษตามระเบียบของบริษัทฯ

7. พนักงานทุกคนจะต้องปฏิบัติ 5ส (สะสาง สะดวก สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย) ในสถานที่ทำงานอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกัน อุบัติเหตุ และโรคเนื่องจากการทำงาน

8. บริษัทฯ จะสนับสนุนนโยบายการดำเนินกิจกรรมการค้นหาและการประเมินอันตราย (Completely Check Completely Find Out) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอุบัติเหตุ เป็นศูนย์ ทั้งในงานและนอกงาน

9. บริษัทฯ จะทบทวนและประเมินระบบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยเป็นระยะๆ เพื่อนำมาวางแผนในการปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง

10. บริษัทฯ กำหนดเป็นนโยบาย ให้ผู้บังคับบัญชาทุกคนต้องกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี และมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับที่บริษัทได้กำหนดโดยถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่า ไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้าง มิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัยที่สอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“ส่งเสริมโดยมีการทำ Tool Box Talk ก่อนเริ่มงานที่จะทำในวันนั้น ขั้นตอนการทำงานหน้าที่ได้รับผิดชอบ ใครทำอะไร อันตราย และความเสี่ยง รวมถึงสิ่งที่ต้องทำ และห้ามทำ (Do & Don't)”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีการจัดกิจกรรม Tool Box Talk ทุกครั้งก่อนเริ่มงานเพื่อเป็นการเน้นให้ทำงานระมัดระวัง ป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีการอบรมให้ความรู้ มีมาตรการบังคับควบคุม ระวังและมีการลงโทษ เช่น การหักเงินถ้าทำผิดเกิน 3 ครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีการอบรมให้ความรู้และมีมาตรการบังคับควบคุมก่อนเริ่มงานทุกเช้า”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“มี Morning talk แจ้งข่าวสาร บทเรียนจากอุบัติเหตุหรือความปลอดภัย ที่กระตุ้นจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน ทุกสัปดาห์”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“มี Safety Talk เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ถึงอันตรายที่แฝงอยู่ในสภาพแวดล้อมของการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มี Safety Talk แจ้งข่าวสาร บทเรียนจากอุบัติเหตุและความปลอดภัย ที่กระตุ้นจิตสำนึกให้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“จัดบรรยาย Safety Talk แจ้งข่าวสาร เรื่องการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“บรรยาย Morning talk แจ้งข่าวสาร เรื่องการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานและมีการตรวจวัดไข้ก่อนเริ่มงานทุกวัน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีการส่งเสริมความปลอดภัย มีการอบรมให้ความรู้กับพนักงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

2. ท่านคิดว่าไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีแนวทางในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นต่อประเด็นด้านการจัดงานความปลอดภัยในเรื่องแนวทางในการปฏิบัติงานที่ให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 ซึ่งกำหนดให้คู่มือมีส่วนประกอบหลักอยู่ 2 ส่วน คือ 1.ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย 2.กฎข้อบังคับด้านความปลอดภัย และการจัดอุปกรณ์ ป้องกันความปลอดภัยตามกฎหมายความปลอดภัย มีการอบรมก่อนการเริ่มงาน เพื่อให้พนักงานเข้าใจและมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนอันจะทำให้เกิดประโยชน์กับสถาน

ประกอบการและตัวลูกจ้างเองในการที่จะนำคู่มือและอุปกรณ์ความปลอดภัยไปใช้ในการปฏิบัติ
จริงในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีความคิดเห็นว่า ไซต้งานก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีส้มมีแนวทางใน
การปฏิบัติงานความปลอดภัยต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“มีการจัดอุปกรณ์ ป้องกันความปลอดภัยตามกฎหมายความปลอดภัยคุ้มครองลูกจ้าง
และมีการอบรมก่อนการเริ่มงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน เช่น มีการแจ้งให้ลูกจ้าง
ทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ลูกจ้าง
จะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“มีการปฏิบัติตามกฎหมายกำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง เพราะมีการจัดอุปกรณ์ ป้องกันความปลอดภัยและมีการอบรมวิธีใช้ก่อน
การเริ่มงานทุกครั้ง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง เพราะกำหนดหน้าที่ลูกจ้าง ให้ความร่วมมือมือกับนายจ้างในการดำเนิน
กิจการส่งเสริมด้านความปลอดภัยฯ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยฯ แก่ลูกจ้าง และสถาน
ประกอบการ เช่น ลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และ ดูแลรักษา
อุปกรณ์ให้ใช้งานได้ กรณีไม่สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว จป. สั่งให้ลูกจ้างหยุดทำงานนั้นได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้อง โดยมีการเสริมสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยให้กับพนักงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีการส่งพนักงานเข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิธีการแก้ปัญหาและวิธีการปรับปรุงงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“จัดส่งพนักงานทุกคนที่เกี่ยวข้องในการทำงานเข้าอบรมและทดสอบการทำงานที่ปลอดภัยก่อนเริ่มงานตามข้อกำหนด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“สอดคล้องตามข้อกำหนดและเน้นย้ำเรื่องความปลอดภัย มีการอบรมพนักงานก่อนเริ่มงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีการปฏิบัติสอดคล้องตามกฎหมาย เช่น กฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของบริษัท อยู่ในรูปคำสั่ง ระเบียบ เป็นต้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

4.2.3 ข้อเสนอแนะต่อกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

1. ท่านคิดว่าถ้าลูกจ้างปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยลูกจ้างจะได้รับอุบัติเหตุหรือไม่อย่างไร

ลูกจ้างที่ได้รับอันตรายจากการทำงาน ส่วนใหญ่มักขาดความเอาใจใส่ ในเรื่องของสุขภาพความปลอดภัยทั้งในส่วนตัวคนงานเอง และสถานประกอบการที่ไม่มียุทธศาสตร์เรื่องสุขภาพความปลอดภัย รวมถึงการขาดประสิทธิภาพในการตรวจสอบให้ความรู้ บังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ ดังนั้นเราจึงจำเป็นต้องเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักความปลอดภัยโดยเคร่งครัด แล้วเราจะปลอดภัยจากอันตรายหรืออุบัติเหตุต่างๆ สาเหตุเหตุโดยทั่วไปของอุบัติเหตุอาจแบ่งได้ดังนี้

1. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

มักเกิดกับบุคคลที่เข้าทำงานใหม่ ๆ หรือเข้าทำงานกับเครื่องมือ เครื่องจักรใหม่ โดยที่ไม่ได้รับคำอธิบายถึงการปฏิบัติและการทำงานของเครื่องมือเครื่องจักรโดยละเอียด จึงมักจะทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อย

- 1) การสอนเกี่ยวกับความปลอดภัยยังไม่ดีพอ
- 2) กฎความปลอดภัยไม่มีผลบังคับใช้
- 3) ไม่ได้วางแผนงานความปลอดภัยไว้เป็นส่วนหนึ่งของงาน
- 4) จุดอันตรายต่าง ๆ ไม่ได้ทำการแก้ไข
- 5) อุปกรณ์ความปลอดภัยไม่ได้จัดให้
- 6) ขาดความรู้หรือไม่ได้ตระหนักในเรื่องความปลอดภัย

2. ความประมาท

- 1) เกิดจากมีความเชื่อมั่นมากเกินไปเนื่องจากทำงานมานาน
- 2) การละเลยไม่เอาใจใส่หรือมีทัศนคติผิด ๆ ในเรื่องความปลอดภัย
- 3) เครื่องป้องกันอันตรายหรือเครื่องกันจัดไว้ให้ แต่ไม่ใช้หรือถอดออก
- 4) ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ไม่ถูกต้องกับลักษณะของงานที่ทำถึงแม้ว่าจะมีเครื่องมือที่ถูกต้องให้เลือกรู้ได้เหมาะสมก็ตาม
- 5) ยกของด้วยวิธีผิด ๆ จนน่าจะเกิดอันตราย
- 6) อิริยาบถในการเคลื่อนไหวน่าจะเกิดอันตราย เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด การก้าว การปีนป่าย
- 7) การหยอกล้อ หรือล้อเล่นในระหว่างการทำงาน

3. สภาพร่างกายของบุคคล

- 1) อ่อนเพลีย เนื่องจากไม่สบายเป็นไข้แล้วเข้าทำงานหนัก
- 2) นูหนวก
- 3) สายตาไม่ดี
- 4) โรคหัวใจ
- 5) สภาพร่างกายไม่เหมาะกับงาน

4. สภาพจิตใจของบุคคล

- 1) ขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ในขณะที่ทำงาน
- 2) ตื่นเต้นง่าย ขวัญอ่อน ตกใจง่าย
- 3) ขาดความตั้งใจในการทำงาน

5. อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร มีข้อบกพร่องอาจเนื่องจากสาเหตุ เช่น

- 1) ใช้เครื่องมือไม่ถูกขนาด
- 2) ใช้เครื่องมือที่สึกหรอชำรุด ทื่อ หรือหัก
- 3) ใช้เครื่องมือที่ปราศจากด้ามหรือที่จับที่เหมาะสม

- 4) ไม่ใช่เครื่องป้องกันอันตราย
- 5) จับตั้งงานไม่ได้ขนาด และไม่มั่นคง
- 6) ละเลยต่อการบำรุงรักษา เช่น น้ำมันหล่อลื่นไม่เพียงพอ

6. สภาพของบริเวณปฏิบัติงานที่ไม่ปลอดภัย เช่น

- 1) แสงสว่างไม่เพียงพอ
- 2) เสียงดังมากเกินไป
- 3) การระบายอากาศที่ไม่เหมาะสม
- 4) ความสกปรก
- 5) บริเวณที่คับแคบ
- 6) มีสารเคมี และเชื้อเพลิง
- 7) พื้นที่ลื่น เนื่องจากคราบน้ำมัน
- 8) หลุมและสิ่งกีดขวางทางเดิน
- 9) การสูญเสียเนื่องจากการเกิดอุบัติเหตุ

การที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นแต่ละครั้งย่อมหมายถึงการสูญเสียเกิดขึ้นทุกครั้ง ได้แก่

1. การสูญเสียโดยตรง

- 1) ได้รับความเจ็บ พิกار หรือตาย และอาจทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายด้วย
- 2) ทำให้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนทรัพย์สินอื่น ๆ ชำรุดเสียหาย
- 3) การสูญเสียที่คิดเป็นเงินที่นายจ้างหรือรัฐบาลต้องจ่ายโดยตรงให้แก่ผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินทดแทนที่ต้องจ่ายโดยรัฐหรือโรงงาน ค่าทำขวัญ

2. การสูญเสียโดยทางอ้อม

คือ การสูญเสียซึ่งมักจะคิดไม่ถึง หรือไม่ค่อยได้คิดว่าเป็นการสูญเสียเป็นลักษณะการสูญเสียที่แฝงอยู่ไม่ปรากฏเด่นชัด เช่น

- 1) สูญเสียแรงงานของลูกจ้างที่ได้รับความเจ็บ จะต้องใช้เวลาพักฟื้นจนกว่าจะหาย
- 2) สูญเสียเวลาของลูกจ้างคนอื่น ๆ ซึ่งหยุดทำงานในขณะที่เกิดอุบัติเหตุด้วยเหตุผลต่อไปนี้ ความอยากรู้อยากเห็นเข้าไปมุงดูซักถามเหตุการณ์ด้วยความเห็นใจลูกจ้างผู้บาดเจ็บ ตื่นเต้นหรือช่วยเหลือผู้บาดเจ็บในการทำปฐมพยาบาลหรือนำส่งโรงพยาบาล
- 3) สูญเสียเวลาของแพทย์หรือพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ในการปฐมพยาบาล
- 4) ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเครื่องจักรกล เครื่องมือ
- 5) ทำให้ปริมาณผลผลิตขาดหายไป ผลิตให้ผู้ใช้ไม่ทันเวลา เงินรางวัล โบนัสประจำปีลดน้อยลง

- 6) สูญเสียผลกำไรส่วนหนึ่งไป เนื่องจากลูกจ้างบาดเจ็บและเครื่องจักรหยุดทำงาน
- 7) ทำให้คนงานขวัญเสีย เกิดความกลัว ประสิทธิภาพการทำงานลดลง
- 8) ครอบครัวยังต้องสูญเสียกำลังหลัก กำลังใจ สูญเสียรายได้

3. อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

การทำงานในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น จะต้องสัมผัสสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป ทำให้แต่ละคนได้รับพิษภัย และการเกิดโรคอันเนื่องมาจากการทำงานแตกต่างกันไปตามสถานะภาพ ในหน้าที่การงานของแต่ละคน อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงานพิจารณาได้ดังนี้

- 1) เสียงดัง คนทำงานโดยทั่วไปประมาณวันละ 8 ชั่วโมง จะรับระดับเสียงได้ไม่เกิน 90 เดซิเบล ถ้าดังเกินไปจะทำให้หูตึงและอาจหูหนวกได้
  - 2) แสงสว่าง แสงสว่างมากเกินไป อาทิ เช่น จากเตาหลอม ไฟเชื่อม ทำให้ตาฝ้า ตามัว และอาจบอดได้
  - 3) ความร้อน ถ้าไม่มีการป้องกันความร้อนที่ดีแล้วอาจได้รับอันตรายจากความร้อน เช่น ทำให้อ่อนเพลียไม่มีแรง หน้ามืดบ่อย ๆ และอาจเป็นลมสลบได้
  - 4) ความกดดัน อากาศในบริเวณปฏิบัติงานที่มีความกดดันสูงกว่าปกติ จะทำให้เกิดอาการปวดหู อาจทำให้เชื้อหูอักเสบและทำให้หูหนวกในที่สุด
  - 5) ความสั่นสะเทือน อาจทำให้ เนื้อเยื่ออ่อนของมือ เกิดอาการอักเสบลุกลามไปถึงกระดูกข้อมือ หรือทำให้กล้ามเนื้อมือเป็นอัมพาตหรือทำให้อวัยวะบางส่วนลีบได้
  - 6) สารเคมี ฝุ่น ไอควัน ละอองแก๊สของสารพิษสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ 3 ทางคือ
    - 6.1) โดยการหายใจ สารเคมีเมื่อเข้าไปถึงปอดจะถูกดูดซึมอย่างรวดเร็วทำให้เกิดโรคปอดได้
    - 6.2) โดยการดูดซึมทางผิวหนัง ทำให้ผิวหนังเป็นแผล เกิดอาการเป็นพิษต่อระบบหมุนเวียนโลหิตของร่างกาย
    - 6.3) โดยการกินเข้าไป
- การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวัสดุบางชนิดอาจก่อให้เกิดอันตรายได้ วัสดุเหล่านี้ได้แก่
1. วัสดุที่มีขอบแหลมคม
  2. วัสดุที่วางไว้ในที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่มีสิ่งจับยึด แขนงไว้เหนื่อศรียะ โดยไม่มีเครื่องป้องกันอันตราย หรือวางไว้เกะกะบนพื้น
  3. วัสดุที่ติดไฟได้ง่าย เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง ขยะมูลฝอย
  4. สารเคมีที่เป็นพิษ
  5. วัสดุที่มีอุณหภูมิสูง เช่น โลหะที่เผาจนร้อนจัด น้ำร้อน

6. ไอ้ น้ำ หรืออากาศที่มีความดันสูง เช่น หม้อไอน้ำ เครื่องปั๊มลม
7. สื่อไฟฟ้าที่ปราศจากฉนวนหุ้ม
8. บันไดที่หัก หรือนั่งร้านที่ไม่แข็งแรงนั่นเอง

หลักความปลอดภัยในการทำงานโดยทั่วไป

เรื่องสุขภาพความปลอดภัยไม่ใช่เรื่องของใคร คนใดคนหนึ่ง เป็นเรื่องที่ ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือสถานประกอบการ และลูกจ้าง ต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อเรื่องสุขภาพความปลอดภัย ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัย วางนโยบาย เรื่องนี้ อย่างจริงจังเคร่งครัด และร่วมมือกับผูปฏิบัติงานช่วยกัน ดูแลตรวจสอบอย่างจริงจัง และต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

1. จะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยของโรงงาน โดยเคร่งครัด
2. ใช้เครื่องมือให้ถูกวิธี ถูกขนาด และถูกกับงาน
3. แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงงาน และใช้เครื่องป้องกันอันตรายทุกครั้ง ที่ปฏิบัติงานที่กำหนดให้ใช้เครื่องป้องกัน
4. หลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่ชำรุดเสียหายหรืออยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน
5. เก็บรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอเมื่อนำไปใช้งานต้องเก็บไว้ให้ถูกจุดทุกครั้ง
6. รักษาความสะอาดทางเดินในโรงงานและติดป้ายแสดงให้ชัดเจนที่บริเวณปฏิบัติงานที่มีอันตราย
7. รู้จักตำแหน่ง หรือที่ติดตั้งเครื่องดับเพลิงตลอดจนวิธีการใช้
8. ปฏิบัติตามคำเตือนหรือเครื่องหมายแสดงอันตรายใด ๆ ภายในโรงงาน
9. อย่าวิ่งหรือหยอกล้อกัน ในโรงงาน
10. ในกรณีเกิดอุบัติเหตุให้รีบช่วยเหลือทันที

โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะตามที่เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“เกิด เพราะอุบัติเหตุไม่สามารถควบคุมได้ 100% กฎหมายแค่เพียงช่วยให้อับริษัทเห็นความสำคัญต่อความปลอดภัยของลูกจ้าง แต่อุบัติเหตุมีแบบที่สามารถควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ในการทำงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 1. สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ไม่ได้รับอุบัติเหตุ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21มกราคม 2563)

“ไม่ได้รับอุบัติเหตุ เพราะทุกระบวนการต่างๆผ่านการคิดทบทวนและปรับปรุงอยู่เสมอ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่ได้รับอุบัติเหตุ เพราะผ่านขั้นตอนการวางแผนก่อนเริ่มงานอยู่เสมอ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ได้รับอุบัติเหตุ เพราะอุบัติเหตุไม่สามารถควบคุมได้ กฎหมายเพียงช่วยให้สถานประกอบการเห็นความสำคัญต่อความปลอดภัยของลูกจ้างเท่านั้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่ได้รับอุบัติเหตุ ถ้าพนักงานทุกคนทำงานบนความไม่ประมาท”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่แน่ชัด อุบัติเหตุไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมดขึ้นอยู่กับตัวลูกจ้างในการปฏิบัติงาน คือ ไม้ริบร้อน ไม้หงุดหงิด ไม้อ่อนเพลีย ไม้ละสายตา ไม้ขาดสติ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ได้รับอุบัติเหตุ เพราะอุบัติเหตุไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมดขึ้นอยู่กับตัวลูกจ้างในการปฏิบัติงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“มีความสัมพันธ์น้อย ยกเว้นกรณีที่ควบคุมไม่ได้ เช่น เครื่องจักรขัดข้อง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่ได้รับอุบัติเหตุ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

2. ท่านคิดว่าผลกระทบจากอะไรทำให้ไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมายอย่างไร

สิทธิตามกฎหมายของลูกจ้าง ว่าด้วยลูกจ้างต้องทำงานกับเทคโนโลยีต่างๆ เครื่องจักร และสารเคมีต่างๆ โดยไม่มีโอกาสรู้ถึงอันตรายต่อสุขภาพจากการที่ตนเองต้องสัมผัสกับเทคโนโลยี การผลิตต่างๆ เช่น ไม่ทราบว่าสารเคมีที่ตนสัมผัสอยู่เป็นรังสีที่มีผลเสียต่อสุขภาพอย่าง ร้ายแรง และอาจก่อให้เกิดโรคมะเร็ง แต่เมื่อมนุษย์ทุกคนมีสิทธิมนุษยชน ในทางสากลจึงประกาศ สิทธิ ขั้นสิทธิขั้นพื้นฐาน 3 ประการ ที่ลูกจ้างดำรงสิทธินี้อยู่ ได้แก่

1. สิทธิที่จะรู้ (Right to Know) รู้ถึงอันตรายและปัญหาสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นจาก เทคโนโลยีการผลิต

2. สิทธิที่จะปฏิบัติ (Right to Act) ผู้ประกอบอาชีพดำรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะปฏิบัติงานที่ปลอดภัยแก่ตน

3. สิทธิที่จะปฏิเสธ (Right to Refuse) ผู้ประกอบอาชีพดำรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะปฏิเสธไม่ ปฏิบัติงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของตนได้ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะตามที่ เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“การปล่อยปลั๊กเลขของบริษัท โดยที่ไม่มีสำนักงานตรวจสอบเข้ามาตรวจสอบ อย่างเข้มงวด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ไม่มี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“งบประมาณ ของบริษัท”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“กำหนดหน้าที่ลูกจ้างมากกว่าสิทธิลูกจ้างเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อม ในการทำงาน เช่น ไม่มีสิทธิปฏิเสธการทำงาน กรณีที่ต้องทำงานในสภาพเสี่ยง ภัยอันจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายและสุขภาพได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“หน้าที่จำกัด คือส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน รณรงค์ และพัฒนาการศึกษาวิจัยด้านความปลอดภัยฯ แต่ไม่มีอำนาจบริหารกองทุนเงินทดแทน และกองทุนส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทำให้ขาดงบประมาณเพราะสถานประกอบการไม่ได้เห็นความปลอดภัยเป็นอันดับแรกแต่เห็นผลงานเป็นอันดับแรก”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่มีสิทธิร่วม คัดเลือก หรือถอดถอนได้ เพราะถือว่าจป.เป็นลูกจ้างที่นายจ้างมีหน้าที่ต้องจัดจ้างตามกฎหมาย ขณะที่ลูกจ้างถือว่าจป.เป็นตำแหน่งสำคัญที่ต้องมีความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบสูงในการดูแลความปลอดภัยฯของแรงงาน และสถานประกอบการ นายจ้างจึงไม่ควรมีอำนาจแต่งตั้งและควบคุมการทำงานของจป.ได้ฝ่ายเดียวเท่านั้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“นายจ้าง เพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากมีทุนทรัพย์น้อยและ มีทัศนคติไม่ถูกต้องในการลงทุนเพื่อการพัฒนาและการจัดการด้านความปลอดภัยให้กับพนักงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างไม่มีสิทธิ์ปฏิเสธการทำงาน ในกรณีที่ต้องทำงานในสภาพเสี่ยงภัยอันจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายและสุขภาพได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่มี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่มี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

3. ท่านคิดว่าปัญหาอุปสรรคในด้านความปลอดภัยของลูกจ้างมีอะไรบ้าง

การขาดความรู้ความเข้าใจกฎหมาย นายจ้างและลูกจ้างจำนวนน้อยที่ทราบและเข้าใจหลักการของกฎหมายตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การไม่รู้ กฎหมายของฝ่ายนายจ้างทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจ บรรลุผลได้ ในขณะที่ความไม่รู้ของฝ่ายลูกจ้างทำให้ไม่อาจ เรียกร้องหรือรักษาสิทธิของตนเองได้ ซึ่งการที่ปฏิบัติตาม

หลักเกณฑ์ของกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายจำเป็นต้องทราบและเข้าใจ หลักการของกฎหมายเสียก่อน นอกจากนี้ นายจ้างส่วนใหญ่ ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาและทำความเข้าใจ หลักการและสาระสำคัญของกฎหมายและเห็นว่าการ ดำเนินการต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดแก่ลูกจ้าง เป็นการเพิ่มภาระและค่าใช้จ่ายให้แก่ นายจ้าง โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะตามที่เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

- “1. การสื่อสารความเข้าใจในภาษาเนื่องจากลูกจ้างส่วนมากเป็นแรงงานต่างด้าว
  2. อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยไม่เพียงพอ เช่น ถุงมือกันบาด
  3. การใช้งานคนผิดประเภท (ผิดหน้าที่ความรับผิดชอบ)”
- (ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ลูกจ้างขาดความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัยและไม่ชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับข้อปฏิบัติของงานความปลอดภัย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“นายจ้างให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยน้อยมากและเงินที่จะนำมาดำเนินการด้านความปลอดภัย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“สถานประกอบการให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยน้อยเกินไปโดยหวังเพียงแต่ผลงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ภาครัฐยังไม่สามารถบังคับใช้ หรือติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างหรือบุคลากรของบริษัท ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดจิตสำนึกเกี่ยวกับการป้องกันอันตราย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“การคุ้มครองลูกจ้างที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานความปลอดภัย ยังไม่เข้มแข็งเพียงพอ เช่น ม.42 –ห้ามนายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง หรือโยกย้ายหน้าที่การงานเพราะเหตุที่ฟ้องร้องหรือเป็นพยาน หรือให้หลักฐานข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยฯ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ลูกจ้างขาดความตระหนักในเรื่องของความปลอดภัยและไม่ชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับข้อปฏิบัติของงานความปลอดภัย เช่น ดื่มสุราก่อนเริ่มปฏิบัติงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“หัวหน้างานยังไม่ปฏิบัติและตระหนักเรื่องความปลอดภัยเท่าที่ควร”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ไม่มี”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม2563)

4. ท่านคิดว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554ฉบับนี้ คืออะไร

สิ่งที่ถือว่าเป็นเรื่องดีที่อาจให้ความหวังต่อความสำเร็จของงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประเทศไทย ผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างด้านความปลอดภัยในการทำงานตามพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 คือ

การกำหนดหน้าที่ของลูกจ้าง ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานชัดเจนขึ้น โดยทั่วไปกฎหมายแรงงานจะกำหนดหน้าที่ของนายจ้างเป็นสำคัญ โดยละเอียดที่จะกำหนดถึงหน้าที่ของลูกจ้างในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานให้ชัดเจน จึงถือเป็นจุดเด่นอย่างหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้ที่กำหนดให้ลูกจ้างมีหน้าที่

- 1) ให้ความร่วมมือนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย
- 2) ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัยฯ ตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 3) ดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 4) แจ้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป.) หรือหัวหน้างาน หรือผู้บริหาร ทราบ

ถึงอันตรายที่มีที่ตนเองไม่สามารถแก้ไขข้อบกพร่อง/สิ่งที่ชำรุดนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

5) สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และดูแลรักษาให้อุปกรณ์นั้น ๆ สามารถใช้งานได้ตามสภาพและลักษณะงาน แต่อย่างไรก็ตาม ในจุดเด่นนี้ก็มีจุดด้อยที่ไม่ได้มีการกำหนดโทษกรณีไม่ปฏิบัติตาม (ซึ่งไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นระวางโทษจำคุก หรือปรับเท่านั้น)

การให้ความสำคัญกับการบริการของบุคคลที่สาม การจัดบริการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการที่ผ่านมา จะมีการกำหนดมาตรฐานและการควบคุมคุณภาพของผู้ให้บริการในบางเรื่องเท่านั้น เช่น เรื่องหน่วยฝึกอบรมและวิทยากรหลักสูตร จป.ระดับต่าง ๆ และเรื่องผู้รับรองรายงานการตรวจวัดสิ่งแวดล้อมด้านความร้อน แสงสว่าง และเสียงดัง เป็นต้น ทำให้การบริการทางด้านนี้อีกหลาย ๆ เรื่อง เช่น การตรวจวัดและประเมินการสัมผัสสารเคมี การประเมินความเสี่ยงจากการสัมผัสสิ่งแวดล้อมในการทำงาน การตรวจวัดการได้ยิน การวัดสมรรถภาพการทำงานของปอด ฯลฯ อาจดำเนินการโดยผู้ที่ไม่มีความรู้ความสามารถก็เป็นได้ ดังนั้น จึงถือเป็นจุดเด่นของพระราชบัญญัตินี้ ที่ได้กำหนดให้มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับบุคคล นิติบุคคล ที่ประสงค์จะให้บริการในการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมินความเสี่ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยฯ ตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 ของพระราชบัญญัตินี้ และรวมถึงการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับผู้ที่จะเป็น “ผู้ชำนาญการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน” ซึ่งจะมีบทบาทในเรื่องการให้คำแนะนำ และรับรองผลต่อการจัดการประเมินอันตราย ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ และแผนควบคุมดูแลถูกจ้าง และสถานประกอบกิจการของนายจ้าง

การกำหนดให้มีพนักงานตรวจความปลอดภัย แต่เดิมพนักงานตรวจด้านความปลอดภัยในการทำงานของกระทรวงแรงงาน จะเป็นพนักงานตรวจแรงงาน ที่ทำหน้าที่ตรวจตราและบังคับใช้กฎหมายแรงงานทุกด้าน ทำให้มีปัญหาเรื่องความพร้อมของพนักงานที่มีอยู่เดิม ที่จะมาตรวจด้านความปลอดภัยฯ ซึ่งมีความจำเพาะสูง การกำหนดให้มีพนักงานตรวจความปลอดภัยโดยตรง น่าจะเป็นเรื่องที่ดีที่แก้ไขปัญหาคเดิมที่มีอยู่ ประเด็นต่อเนื่องน่าจะอยู่ที่การเตรียมพัฒนาบุคลากรเดิม ให้มีความสามารถจะเป็นพนักงานตรวจความปลอดภัยได้

โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะตามที่เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“เน้นย้ำสิทธิที่ควรจะได้รับให้ถูกจ้างและบริษัทควรตระหนักถึงคุณค่าความปลอดภัยมากกว่ามูลค่างาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ 1. สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมไม่ขัดต่อหลักมนุษยธรรม ช่วยลดความสูญเสีย ช่วยเพิ่มผลผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่2, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“ความปลอดภัยในการทำงานและภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยในประเทศดีขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่4, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“กำหนดหน้าที่นายจ้างเข้มข้นกว่าเดิมเพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ เช่น จัดให้มี จป. บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล (คปอ.) เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ และฝึกอบรม”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ช่วยให้ลูกจ้างได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม ช่วยลดความสูญเสีย ช่วยเพิ่มผลผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานลูกจ้างได้”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่6, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ส่งเสริมให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายได้ด้วยตนเอง (Self Regulation)”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ช่วยให้ความปลอดภัยในการทำงานและภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยดีขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่8, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“ช่วยให้ลูกจ้างได้รับการปฏิบัติที่ดีขึ้นจากนายจ้าง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่9, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“พนักงานได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายคุ้มครองลูกจ้างอย่างเป็นธรรม โดยมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยเป็นคนแจ้งข่าวสารอยู่ตลอด”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่10, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)

“พนักงานได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายเป็นอย่างดี”
(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่3, สัมภาษณ์เมื่อ 20 มีนาคม 2563)

5. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การประกาศใช้ พ.ร.บ.ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ถือเป็นก้าวสำคัญอีกก้าวหนึ่งของงานด้านนี้ของประเทศไทย แต่การมีพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะก็ไม่ได้หมายความว่างานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของประเทศไทยจะประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ฝ่ายการเมือง องค์กรนายจ้าง องค์กรลูกจ้าง นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐทุกระดับบริหารและปฏิบัติ ต้องร่วมมือผลักดันงาน จะอาศัยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตามลำพังไม่ได้ จุดอ่อนหรือข้อด้อยที่มีต้องได้รับการแก้ไข จุดเด่นที่มีอยู่ก็ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ การมองภาพการดำเนินการต้องมองให้ครอบคลุมทั้งระบบ โดยมีศูนย์กลางที่การป้องกันที่สาเหตุของปัญหาและการป้องกันตั้งแต่ระยะแรกของการจัดทำโครงการ โดยผู้ให้สัมภาษณ์ มีข้อเสนอแนะตามที่เข้าใจต่อประเด็น ดังที่กล่าวมาดังนี้

“การที่จะช่วยลดอุบัติเหตุได้ ต้องเข้มงวดต่อกฎหมายด้านความปลอดภัย เพราะถึงมีกฎหมายรองรับแต่ถ้าไม่เข้มงวดก็ทำให้บริษัทไม่เห็นความสำคัญ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่1, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มกราคม 2563)

“การฝ่าฝืนหรือละเมิดกฎหมายความปลอดภัยฯ ในการทำงานของสถานประกอบการ ควรจะมีอัตราโทษขั้นค่า ที่เหมาะสม เพราะเป็นเรื่องความปลอดภัยที่กระทบต่อชีวิต ร่างกายและสุขภาพลูกจ้างจำนวนมากได้ไม่ควรปล่อยให้เป็นการจุกจิกเสริของเจ้าหน้าที่รัฐ และควรมีโทษแบบอื่นที่อาจมีประสิทธิภาพกว่าเดิม เช่น การเพิกถอน สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หรือเงื่อนไขส่งเสริมการลงทุน หรือระงับการดำเนินกิจการชั่วคราว”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่5, สัมภาษณ์เมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563)

“ภาครัฐยังไม่สามารถบังคับใช้ หรือติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ประกอบการกิจการควรแก้ไขในจุดนี้ เพื่อให้ นายจ้างมีทัศนคติที่ถูกต้องในการลงทุนเพื่อพัฒนาการจัดการด้านความปลอดภัยให้ดียิ่งขึ้น”

(ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่7, สัมภาษณ์เมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2563)